

เรื่อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอความเห็นตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคสาม เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ และร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ มีการเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการ มีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคสอง หรือไม่

๑. ความเป็นมาและข้อเท็จจริงโดยสรุป

นายภัณฑิลา น่วมเจิม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และคณะ รวม ๑๒๑ คน (ผู้ร้อง) ยื่นคำร้องและคำร้องเพิ่มเติม เสนอความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคสาม ว่า นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และรองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง (ผู้ถูกร้อง) กระทำการฝ่าฝืนบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคสอง โดยการเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย ดังนี้

๑. กรณีร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ผู้ถูกร้องมอบหมายให้ที่ปรึกษาคณะทำงานทางการเมืองของผู้ถูกร้องจัดทำโครงการจำนวน ๔ โครงการของสำนักงานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อขอจัดสรรงบประมาณ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีความเห็นว่าการจัดทำโครงการทั้งสี่มีวิธีการดำเนินการในรูปแบบการให้ทุนและเงินช่วยเหลือ สุ่มเสี่ยงต่อการฝ่าฝืนบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ ทำให้มีการปรับเปลี่ยนโครงการทั้งสี่ดังกล่าวเหลือเพียง ๓ โครงการ คือ (๑) โครงการพัฒนาศักยภาพเยาวชนและประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตย (โครงการเยาวชน) (๒) โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (โครงการประชาชน) และ (๓) โครงการส่งเสริมบทบาทของสตรีทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (โครงการสตรี) โดยผู้ถูกร้องลงนามให้ความเห็นชอบการจัดทำโครงการทั้งสามหลังจากพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ บังคับใช้ โครงการทั้งสามกำหนดให้ประชาชนยื่นคำขอจัดกิจกรรมต่อผู้ถูกร้องเพื่อให้ผู้ถูกร้องเสนอคำขอตั้งกล่าวต่อคณะกรรมการบริหารโครงการทั้งสามเพื่อพิจารณาอนุมัติคำขอจัดกิจกรรม ซึ่งผู้ถูกร้องเป็นกรรมการในคณะกรรมการพิจารณาอนุมัติคำขอด้วย ปรากฏคำขอจัดกิจกรรมในพื้นที่เขตเลือกตั้งของผู้ถูกร้อง เป็นการกระทำที่ผู้ถูกร้องซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๒. กรณีร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎรจัดทำคำขอของงบประมาณในโครงการที่มีลักษณะเดียวกันกับโครงการทั้งสามตามงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ผู้ถูกร้องลงนามและระบุว่า “ให้เสนอคำแปรญัตติ” ในบันทึกข้อความของกลุ่มงานรองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘ เรื่อง การเสนอคำแปรญัตติเพิ่มงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เป็นการกระทำที่ผู้ถูกร้องซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ในการใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยให้ผู้ถูกร้องสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกร้อง ให้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ให้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่ผู้ถูกร้องจะได้ใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ให้ผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร และให้ผู้เกี่ยวข้องของระงับการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายของโครงการทั้งสาม ตามงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้รับการจัดสรร

๒. ประเด็นเบื้องต้น

ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคสาม หรือไม่ พิจารณาแล้วเห็นว่า การยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคสาม ต้องอยู่ในระหว่างการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา เมื่อร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้รับการพิจารณาเสร็จสิ้น และเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับแล้ว กรณีไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคสาม ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ (๗) ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งไม่รับคำร้องในส่วนนี้ไว้พิจารณา วินิจฉัย ส่วนคำขอให้ผู้ถูกร้องชดใช้เงินคืนพร้อมด้วยดอกเบี้ย และคำขอให้กำหนดมาตรการหรือวิธีการชั่วคราว ก่อนมีคำวินิจฉัยให้ผู้เกี่ยวข้องของระงับการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายของโครงการทั้งสามตามงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เมื่อไม่รับคำร้องกรณีดังกล่าวแล้ว จึงไม่รับพิจารณาวินิจฉัยคำขอ ส่วนนี้ด้วย

ส่วนที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ผู้ถูกร้องเสนอ แปรญัตติ หรือกระทำด้วยประการใด ๆ มีผลให้ตนมีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคสอง นั้น เป็นกรณีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร ยื่นคำร้องเสนอความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า มีการกระทำที่ฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคสอง กรณีเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคสาม และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ (๗) ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งรับคำร้องในส่วนนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัย และให้ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา

สำหรับคำขอให้ศาลรัฐธรรมนูญกำหนดมาตรการหรือวิธีการชั่วคราวก่อนมีคำวินิจฉัย ให้ผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร และให้ผู้ถูกร้องชดใช้เงินคืนพร้อมดอกเบี้ย เห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ อยู่ในระหว่างการพิจารณา ยังไม่มีความเสียหายที่จะเกิดขึ้นอย่างร้ายแรง กรณีไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๑ ให้ยกคำขอส่วนนี้

๓. การชี้แจงของคู่กรณีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาว่า ผู้ถูกร้องมีอำนาจสั่งและปฏิบัติราชการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับการบริหารราชการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรในงานด้านกิจการงบประมาณ ผู้ถูกร้องเป็นกรรมการและที่ปรึกษาของคณะกรรมการบริหารโครงการเยาวชน โครงการประชาชน และโครงการสตรี ซึ่งโครงการทั้งสามดำเนินการโดยคณะกรรมการซึ่งผู้ถูกร้องมิได้เข้าไปมีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ การดำเนินการใด ๆ ขึ้นอยู่กับการพิจารณาของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดูแลโครงการดังกล่าว จากคำขอที่เสนอเข้ามา ผู้ถูกร้องมิได้มีอำนาจให้ความเห็นชอบ สั่งการหรือร่วมพิจารณาคำขอให้จัดโครงการต่าง ๆ ในพื้นที่ใด ๆ หรือในเขตเลือกตั้งของผู้ถูกร้องเพื่อประโยชน์ในการหาเสียงหรือสร้างความนิยมให้แก่ตนเอง

ส่วนกรณีปีงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ นั้น สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้จัดทำคำของบประมาณรายจ่ายในลักษณะเดียวกันและเป็นโครงการต่อเนื่องกับโครงการตามงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ แม้ผู้ถูกร้องลงนามในบันทึกข้อความกลุ่มงานรองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง เนื่องจากการปรับลดวงเงินงบประมาณจากคำของบประมาณ ผู้ถูกร้องจึงมีดำริให้เสนอคำแปรญัตติเพิ่มงบประมาณดังกล่าวก็ตาม แต่ต่อมากลุ่มงานรองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร พิจารณาแล้วมีความเห็นว่าไม่ควรเสนอคำแปรญัตติเพิ่มงบประมาณสำหรับโครงการทั้งสามและสำนักนโยบายและแผนมีบันทึกข้อความถึงเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อยกเลิกคำขอแปรญัตติเพิ่มงบประมาณของโครงการทั้งสามแล้ว ผู้ถูกร้องจึงไม่มีส่วนในการเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้ผู้ถูกร้องมีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ และมีได้กระทำการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคสอง

เพื่อประโยชน์แห่งการพิจารณา ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้บุคคลจัดทำบันทึกถ้อยคำยืนยันข้อเท็จจริงหรือความเห็นล่วงหน้ายื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญ และกำหนดให้มีการไต่สวนพยานบุคคล จำนวน ๙ ปาก รวมทั้งให้คู่กรณียื่นคำแถลงการณ์ปิดคดี

๔. ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ข้อพิจารณาเบื้องต้น กรณีสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรขอถอนโครงการออกจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ศาลรัฐธรรมนูญต้องสั่งจำหน่ายคดีเพราะไม่มีเหตุที่ศาลรัฐธรรมนูญจะวินิจฉัยคดีต่อไป หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า แม้โครงการทั้งสามสิ้นผลไปแล้ว แต่ไม่ทำให้การกระทำของผู้ถูกร้องอันเป็นข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นแล้วถูกลบล้างไป และไม่มีผลต่อการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคสอง ประกอบกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคสาม บัญญัติมาตรการลงโทษสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาผู้กระทำการดังกล่าวให้สิ้นสุดสมาชิกภาพนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยและให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเพิ่มเติมจากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๑๘๐ วรรคเจ็ด และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๖๘ วรรคเจ็ด กรณีจึงมีเหตุที่ศาลรัฐธรรมนูญจะต้องวินิจฉัยคดีต่อไป

ประเด็นที่หนึ่ง ผู้ถูกร้องมีส่วนในการเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ในโครงการทั้งสาม หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงจากการไต่สวนมีน้ำหนักรับฟังสอดคล้องกันว่า ผู้ถูกร้องเห็นชอบ ให้อนุมัติสั่งการให้เสนอหรือแปรญัตติโครงการทั้งสาม ซึ่งเป็นโครงการที่จัดทำขึ้นเพื่อให้สมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรหรือผู้เกี่ยวข้องมีส่วนในการดำเนินการที่นำไปสู่การคัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการโดยมุ่งเน้นดำเนินการ ในเขตเลือกตั้งที่ ๗ จังหวัดเชียงราย ซึ่งเป็นเขตพื้นที่เลือกตั้งของผู้ถูกร้อง รูปแบบการดำเนินกิจกรรม ของโครงการทั้งสามในปีงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ จะดำเนินการในรูปแบบเดียวกัน กับปีงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ และเป็นโครงการต่อเนื่อง ทำให้มีพฤติการณ์ หรือการกระทำที่ผู้ถูกร้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการทั้งสาม

ประเด็นที่สอง มีการเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทน ราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการ มีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย อันเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคสอง และให้การเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำ ดังกล่าวเป็นอันสิ้นผล หรือไม่ หากผู้ถูกร้องเป็นผู้กระทำการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคสอง จะทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย และจะถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๑๔๔ วรรคสาม หรือไม่ เพียงใด

พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ถูกร้องดำรงตำแหน่งในสภาผู้แทนราษฎร ๒ สถานะ คือ สมาชิกสภาผู้แทน ราษฎร และรองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง การใช้อำนาจของผู้ถูกร้องในการดำริให้เสนอคำขอจัดสรร งบประมาณหรือคำขอแปรญัตติเพิ่มงบประมาณในโครงการทั้งสามเป็นการใช้อำนาจในสถานะของ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง ซึ่งบุคคลที่ดำรงตำแหน่งรองประธานสภาผู้แทนราษฎรต้องมีสถานะ พื้นฐานมาจากความเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีหน้าที่และอำนาจในเชิงบริหารเพื่อดำเนินกิจการของ สภาผู้แทนราษฎรตามที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรมอบหมาย ทั้งนี้ การปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจของ รองประธานสภาผู้แทนราษฎรต้องไม่ขัดต่อสถานะพื้นฐานความเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ บัญญัติไว้ รวมถึงมาตรา ๑๔๔ วรรคสอง โดยการใช้อำนาจของรองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง ต้องไม่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการผู้ใด ซึ่งรวมถึงผู้ถูกร้องในสถานะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนหนึ่ง มีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่ายที่ผู้ถูกร้อง เสนอ แปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ นั้นด้วย ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกร้องดำรงตำแหน่งสองสถานะ คือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และรองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง การใช้อำนาจของรองประธาน สภาผู้แทนราษฎรต้องไม่ขัดต่อสถานะพื้นฐานความเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อพฤติการณ์แสดงให้เห็นว่า ผู้ถูกร้องเห็นชอบให้เสนอคำขอจัดสรรงบประมาณและคำขอแปรญัตติเพิ่มงบประมาณโดยมีเจตนาใช้งบประมาณ รายจ่ายของแผ่นดินไปใช้เพื่อประโยชน์ในการหาเสียงหรือสร้างความนิยมให้แก่ตนเองในเขตเลือกตั้ง อันทำให้ ผู้ถูกร้อง บุคคลอื่น หรือพรรคการเมืองที่ผู้ถูกร้องสังกัดได้รับประโยชน์ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ถูกร้องเสนอและแปรญัตติที่มีผลให้ผู้ถูกร้องมีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย ฝ่าฝืนบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคสอง ให้การเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำดังกล่าว เป็นอันสิ้นผล ให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔

วรรคสาม นับแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๘ อันเป็นวันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกร้องมีกำหนดเวลาสิบปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย

๕. ผลคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ผู้ถูกร้องกระทำการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคสอง ให้การเสนอการแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ เกี่ยวกับโครงการพัฒนาศักยภาพเยาวชนและประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตย โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และโครงการส่งเสริมบทบาทของสตรีทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ในงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๙ เป็นอันสิ้นผล และวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคสาม นับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย คือ วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๘ และให้ถือว่าวันที่ศาลรัฐธรรมนูญอ่านคำวินิจฉัยให้แก่คู่กรณีฟังโดยชอบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๖ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติให้คำวินิจฉัยของศาลมีผลในวันอ่าน คือ วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๘ เป็นวันที่ตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งว่างลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๕ วรรคหนึ่ง (๑) ประกอบมาตรา ๑๐๒ และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกร้องมีกำหนดเวลาสิบปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย

องค์คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์ นายปัญญา อุดชาชน นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม นายวิรุฬห์ แสงเทียน นายจิรนิติ หะวานนท์ นายนภดล เทพพิทักษ์ นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์ นายอุดม รัฐอมฤต และนายสุเมธ รอยกุลเจริญ

หมายเหตุ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๔๒ ตอนที่ ๕๕ ก วันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๘

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวน

นายธวัชชัย จันท์

นายนิพัทธ์ หงษ์มณี ผอ.กค.๔

นายปฐมพงษ์ คำเขียว ผอ.สค.๒

นางสาวณิชาภา ภูมินายก ผชช.ด้านคดี

ย่อโดย นายธวัชชัย จันท์

นักวิชาการคดีรัฐธรรมนูญปฏิบัติการ

นายอดิเทพ อวยยะพัฒน์ รอง ลศร. ตรวจ

นางสาวร่มปรางค์ สวมประจำ รอง ลศร. รรท ลศร. ตรวจ